

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No : EN-TL-14 Yayın Tarihi :20.05.2015
	ENFEKSİYON KONTROLÜNDE STANDART ÖNLEMLER TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar.:... Sayfa No :1/7

Revizyon No	Yapılan Revizyon	Rev. Sayfası	Revizyon Tarihi	Revizyonu Yapan
Gözden Geçirme	Gözden Geçirildi. Son Gözden Geçirme:06.06.2018-03	Tüm İçerik	05.12.2019	Eğitim ve Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi Ece Nur TOPCU
Gözden Geçirme	Gözden Geçirildi	Tüm İçerik	25.12.2022	Eğitim ve Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi Ece Nur TOPCU
HAZIRLAYAN		KALİTE SİSTEM ONAYI	ONAY	
ENFEKSİYON KONTROL HEMŞİRESİ		KALİTE YÖNETİCİSİ	BAŞHEKİM	

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No : EN-TL-14 Yayın Tarihi :20.05.2015
	ENFEKSİYON KONTROLÜNDE STANDART ÖNLEMLER TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar.:... Sayfa No :2/7

1. AMAÇ VE KAPSAM

Standart Önlemler; Enfeksiyon kontrol örgütlenmesinin ve işleyişinin oluşturulması için Yataklı Tedavi Kurumları Enfeksiyon Kontrol Yönetmeliği referans alınarak, kan ve vücut sıvılarından kaynaklanan patojenlerin bulaşma riskini azaltmak amacıyla oluşturulmuştur. Hastane enfeksiyonlarını önlemeye yönelik tüm uygulamalar bu talimat kapsamındadır.

2. TANIMLAR VE KISALTMALAR

3. REFERANS DOKÜMANLAR

Yataklı Tedavi Kurumları Enfeksiyon Kontrol Yönetmeliği

Hastane Temizliği Prosedürü

El Yıkama ve Eldiven Giyme Talimatı

4. UYGULAMA

Hastaların kan ve diğer bulaştırmacılık riski yüksek sıvıları (Genital sekresyonlar, BOS, plevra sıvısı, periton sıvısı, perikard sıvısı, sinovyal sıvı) enfekte kabul edilerek bu sıvılarla temas etme riski bulunan tüm girişimlerde gerekli koruyucu önlemler alınır.

4.1.El Yıkama

- Tüm uygulamalarda El Yıkama ve Eldiven Giyme Talimatına uygun davranılır.
- Kan ve vücut sıvıları ile kirlenmiş yüzeylere ve eşyalara dokunulduktan sonra eldiven giyilmiş olsun ya da olmasın eller yıkanır. Eldiven çıkarılır çıkarılmaz ve hastadan hastaya geçerken eller hemen yıkanır.
- Hijyenik el yıkama amaçlı antibakteriyel içermeyen sıvı sabun kullanılır.
- Hiperendeminin olduğu durumlar gibi enfeksiyon kontrolü gereken özel koşullarda Enfeksiyonların Önlenmesi ve Kontrolü Kurulu'nun önerisi doğrultusunda antimikrobiyal sabun kullanılabilir.
- El yıkama bölgelerinde, lavaboların yanına veya üzerine hijyenik el yıkama konusunda uyarıcı ve teşvik edici eğitim afişleri asılır.

4.2.Eldiven Kullanımı

- Tüm uygulamalarda El Yıkama ve Eldiven Giyme Talimatına uygun davranılır.
- Kan ve vücut sıvıları ile kirlenmiş yüzeylere ve eşyalara dokunulacağı zaman eldiven (temiz olması yeterlidir, steril olması gerekmez) giyilir.
- Mukozalara ve bütünlüğü bozulmuş deriye dokunulmadan hemen önce temiz eldiven giyilir.
- Aynı hastada farklı vücut bölgelerine yapılan müdahale ve temaslarda eldivenler değiştirilir.
- Hastaya kullanılacak eldiven hasta odasında giyilir, oda dışında giyilmez. Hasta odasından ayrılırken eldivenler oda içinde çıkartılır.
- Eldiven kullanıldıktan hemen sonra çıkarılır. Diğer hasta ya da çevreye mikroorganizmaların taşınmasını önlemek için eldiven çıkartıldıktan sonra eller yıkanır.
- Hastaya uygulanacak tüm invaziv işlemlerde eldiven giyilir.
- İşlemler sırasında eldiven yırtıldığında, delindiğinde hemen yenisi ile değiştirilir.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No : EN-TL-14 Yayın Tarihi :20.05.2015
	ENFEKSİYON KONTROLÜNDE STANDART ÖNLEMLER TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar.:... Sayfa No :3/7

4.3.Maske, Göz Koruyucu ve Yüz Koruyucu Kullanımı

Hastaya yapılacak kan ve vücut sıvısı sıçratabilecek bir işlem ya da bakım sırasında göz, burun, ağız mukozasını korumak için göz ve yüz koruyucu maskeler kullanılır.

4.4.Önlük Kullanımı

- Kan ve vücut sıvısı sıçratabilecek işlemlerde ya da bakım sırasında kıyafetleri korumak için önlük kullanılır. Kullanılan önlük sıvılara karşı dayanıklı olmalıdır.
- Mikroorganizmaların başka hastalara ya da çevreye bulaşmasını önlemek için kirlenen önlük hemen çıkarılır ve eller yıkanır.

4.5. Hasta Bakım Gereçleri

- Kan ve vücut sıvıları ile kirlenen kullanılmış hasta bakım gereçleri mukozalara değdirilmeden, giysiler kontamine edilmeden ve mikroorganizmalar başka hastalara ya da çevreye bulaştırılmadan uzaklaştırılır.
- Tekrar kullanılabilir gereçlerin bir hasta için kullanıldıktan sonra başka hastaya kullanılmadan önce temizlenmiş ve/veya dezenfekte/steril olduğundan emin olunur.
- Tek kullanımlık malzemeler kullanıldıktan sonra tıbbi atık torbasına atılır.
- Tekrar kullanılacak olan kritik, yarı kritik ve kritik olmayan malzemelerin temizliği, dezenfeksiyonu ve sterilizasyonu üretici firmanın önerilerine ve Enfeksiyonların Önlenmesi ve Kontrolü Kurulu önerilerine göre yapılır.
- Resüsitasyon gerekebilecek birimlerde ağızdan ağıza resüsitasyona gerek bırakmamak için ambu vb. yardımcı cihazlar ulaşılabilir yerlerde hazır bulundurulur.
- Kullanılan araç ve gereçler dezenfeksiyondan önce kaba kirlerinden arındırılarak ön temizliği yapılır.

4.6.Kirli Çamaşırlar

Kan ve vücut sıvıları ile kirlenen kullanılmış yatak takımları, deri ve mukozalara değdirilmeden, giysiler kontamine edilmeden ve mikroorganizmalar başka hastalara ya da çevreye bulaştırılmadan kırmızı renkteki tıbbi atık torbasında toplanır ve çamaşırhaneye nakli sağlanır. Bu tür çamaşırlar enfekte çamaşır kabul edilir.

4.7.Çevresel Kontrol

- Hastanede çevresel yüzeylerin, yatakların, etajerlerin ve sık dokunulan öteki yüzeylerin rutin bakımı, temizliği düzenli olarak yapılır ve gerektiği durumlarda dezenfeksiyonu sağlanır.
- Temizlik temiz alandan kirli alan doğru yapılır.
- Yer ve yüzeyler kan ve vücut sıvıları ile kirlenmişse öncelikle yüzeyler temiz bir bez ya da kağıt havlu yardımıyla kirlerden arındırıldıktan sonra yer-yüzey dezenfektanı ile silinerek dezenfeksiyon yapılır.

4.8.Atıklar

- İğne, bistüri gibi kesici/delici gereçleri kullanırken, toplarken, temizlerken ve imha ederken yaralanmamaya dikkat edilir.
- Kullanılan iğnelerin kılıfı tekrar takılmadan kesici-delici atık kutusundaki ilgili bölüm yardımıyla

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No : EN-TL-14 Yayın Tarihi :20.05.2015
	ENFEKSİYON KONTROLÜNDE STANDART ÖNLEMLER TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar.:... Sayfa No :4/7

enjektörden ayrılarak iğne, kesici-delici atık kutusuna atılır.

- Atılacak olan kesici/delici gereçler kesici-delici atık kutularına atılır.
- Hasta çıkartıları ile temas eden tüm atıklar kırmızı renkli tıbbi atık torbasına atılır.

4.9.Hamile Personel

Virüslerin perinatal dönemde bebeğe geçme riski olduğundan hamile personelin, önerilen önlemlere daha dikkatle uyması gerekir.

4.10.Açık yarası olan sağlık personeli, yaralarını su geçirmez bantlarla kapatır.

4.11.İşe yeni başlayan tüm personele oryantasyon eğitimlerinde ve hizmet içi eğitimlerle belli aralıklarla standart önlemler konusunda eğitim verilir.

4.12.Kan ve vücut sıvısı örnekleri taşınması sırasında akma ve sızmayı önlemek için örnekler sağlam ve kapaklı kutularda taşınır.

4.13.Kan ve vücut sıvısı dökülmüş yerlerin temizliği ve dezenfeksiyonu Hastane Temizlik Prosedürüne uygun olarak yapılır.

4.14.Uygulamalarda Koruyucu Malzeme Kullanımı

UYGULAMALARDA KORUYUCU MALZEME KULLANIMI				
UYGULAMA	ELDİVEN	ÖNLÜK	MASKE	GÖZLÜK
Açık lezyonlu hastalara vücut bakımı yapılması	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Kirli yatak takımı değiştirme	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Temiz yatak takımı değiştirme	X	-	-	-
Kanama kontrolü için basınç uygulama	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Kapiller kan şekeri ölçülmesi	X	-	X	-
Solunum terapisi	X	-	X	-
CPR	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Santral venöz kateter takılması	X	-	X	-
Santral venöz basınç ölçülmesi	X	-	-	-
Kanamalı, travmalı hastaya müdahale sırasında	X	X	X	X
Girişimsel radyoloji işlemleri	X	X	X	X
Koroner anjiyografi işlemi	X	X	X	X
Toraks tüpü takılması	X	X	X	X
Toraks tüpü çıkarılması	X	X	X	X
Dışkı, kan ve vücut sıvıları bulaşığı	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Kolonoskopi, sigmoidoskopi, gastroskopi, bronkoskopi	X	X	X	X

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No : EN-TL-14 Yayın Tarihi :20.05.2015 Revizyon No :00 Revizyon Tar.:... Sayfa No :5/7
	ENFEKSİYON KONTROLÜNDE STANDART ÖNLEMLER TALİMATI	

Periton diyalizi	X	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Kan tranfüzyonu	X	-	-	-
Örnekleme için materyal alımı	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Kateter bölgesinde cilt bakımı	X	-	-	-
Drenajı olan yaraların pansumanı	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Yanık yarası pansumanı	X	X	X	Sıçrama riski varsa

UYGULAMALARDA KORUYUCU MALZEME KULLANIM			
UYGULAMA	ELDİVEN	ÖNLÜK	MASKE
Vakum tüpleri, idrar torbası, böbrek küvet boşaltma	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Çöp kovalarını boşaltma	X	Sıçrama riski varsa	X
Lavman	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Üriner kateter yerleştirme	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Mide lavajı	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Abse drenajı	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
IV, IA yol açma, çıkarma, değiştirme	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
İntübasyon ve ekstübasyon	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Lomber ponksiyon, kemik iliği aspirasyonu, parasentez, karaciğer biyopsisi gibi invaziv girişimler	X	X	X
İdrar kateteri irrigasyonu	X	Sıçrama riski varsa	-
Vaginal irrigasyon	X	X	X
Yara irrigasyonu	X	X	Sıçrama riski varsa
Eklem veya sinir enjeksiyonu	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Biyopsi veya eksizyon	X		Sıçrama riski varsa
Göz, kulak, burun damlası uygulama	Bulaş riski varsa	-	-
IM ve SC enjeksiyon	-	-	-

IV injeksiyon	X	-	-
Oral yolla ilaç verme	Bulaş riski varsa	-	-
Rektal ve vajinal suppozituar uygulaması	X	-	-
Topikal ilaç uygulama	X	-	-
UYGULAMALARDA KORUYUCU MALZEME KULLANIM			
UYGULAMA	ELDİVEN	ÖNLÜK	MASKE
Stoma bakımı, irrigasyonu, torba değişimi ve hasta eğitimi	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Oksijen uygulaması	X	-	-
Enteral besleme	X	-	-
Pelvik muayene	X	-	-
Nazogastrik tüp takma ve yıkama	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Ağız bakımı	X	-	-
Perine temizliği	X	Sıçrama riski varsa	-
Dekübit ülseri bakımı	X	Sıçrama riski varsa	-
Hastanın traşı	X	-	-
Kan kültürü alma	X	-	-
İdrar, balgam, yara kültürü, dışkı kültürü alma	X	-	-
Endotrakeal ve nazotrakeal aspirasyon	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Oral, aksiller, timpanik ateş ölçümü	Bulaş riski varsa	-	-
Rektal ateş ölçümü	X	-	-
Trakeostomi kanülünün aspirasyonu	X	Sıçrama riski varsa	Sıçrama riski varsa
Trakeostomi kanülünün takılması ve değiştirilmesi	X	X	X
Vital bulguların alınması	-	-	-
Temas ve sıkı temas izolasyonu uygulamasındaki hastanın vital bulgularının alınması	X	-	-
Kirli aletlere ve yüzeye temasta	X	Bulaş riski varsa	-
Aldehit kullanırken	X	Sıçrama riski varsa	X

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No : EN-TL-14 Yayın Tarihi :20.05.2015
	ENFEKSİYON KONTROLÜNDE STANDART ÖNLEMLER TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar:... Sayfa No :7/7

5.SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasından tüm sağlık çalışanları, Enfeksiyon Hemşiresi, Enfeksiyonların Önlenmesi ve Kontrolü Kurulu ve yöneticiler sorumludur.